

VGT intézkedési program végrehajtása 2010-2012 és az előrehaladási jelentés

Tahy Ágnes

Nemzeti Környezetügyi Intézet

Országos Vízgazdálkodási Tanács

2013. február 27.

A Víz Keretirányelv és a „vizes projektek”

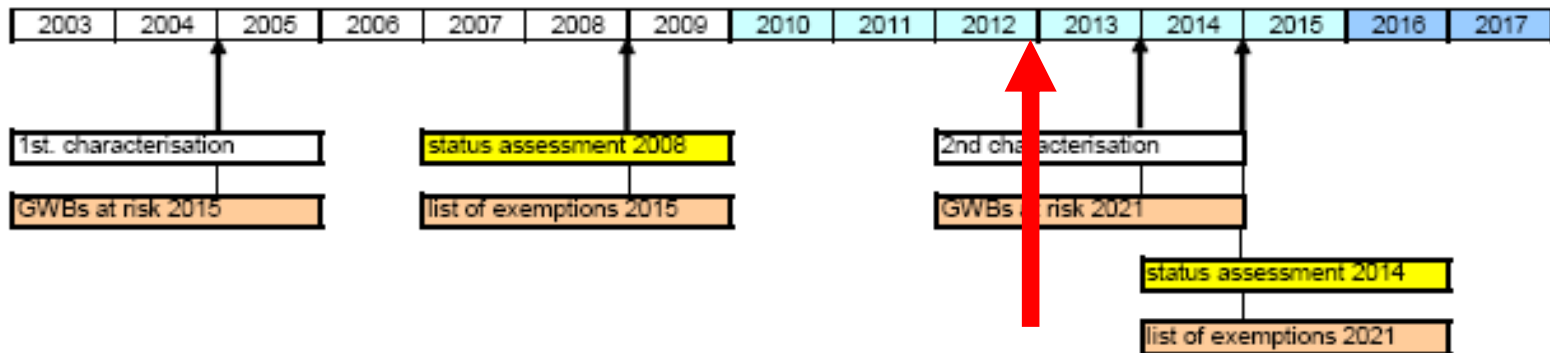
A 2000/60/EK Víz Keretirányelv előírja, hogy 2015-re (ill. 2021-re, 2027-re) a vizek jó állapotát el kell érni.

2009. december 22-re el kellett készíteni az első stratégiai tervet az un. „Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervet”

2010-2015 között (6 év alatt) végre kell hajtani a VGT-ben leírt intézkedési programot.

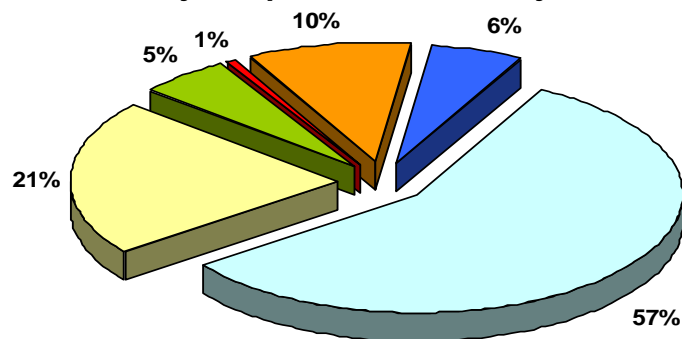
2006. december 22-től üzemeltetni kell a monitoringot, amely alapján értékelni kell az állapotot és az intézkedések hatását.

6 évenként VGT felülvizsgálat

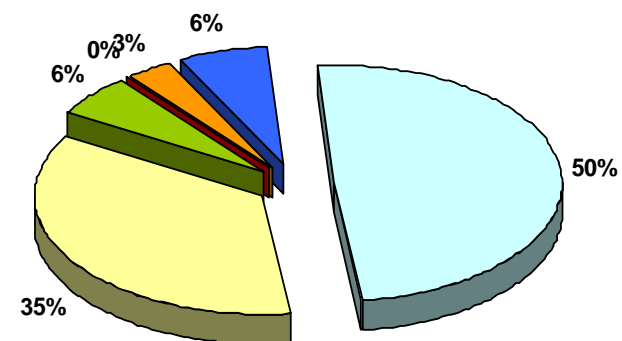
Célkitűzések - vízfolyások

Természetes vízfolyások jó állapot elérésének ideje

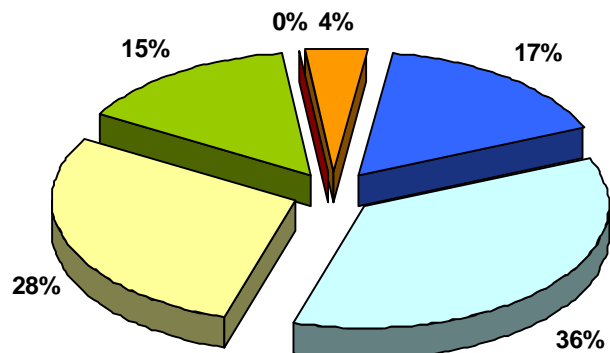
- jelenlegi jó állapot fenntartása
- 2015 után, de intézkedés 2015-ig
- 2015-ig
- 2021-ig
- 2027-ig
- 2027 után

Erősen módosított (vízfolyások) jó potenciál elérésének ideje

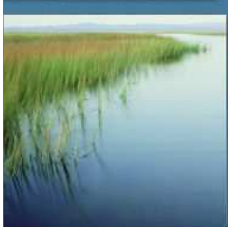
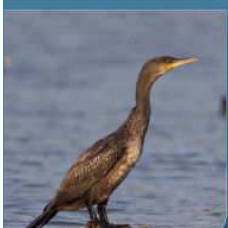
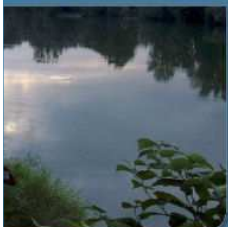

- jelenlegi jó potenciál fenntartása
- 2015 után, de intézkedés 2015-ig
- 2015-ig
- 2021-ig
- 2027-ig
- 2027 után

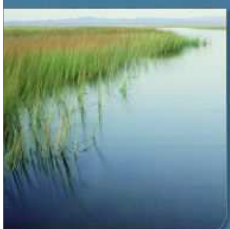
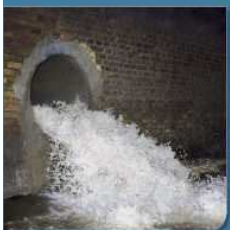
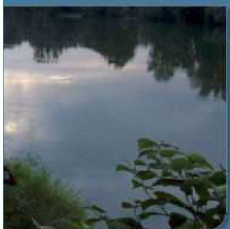
Mesterséges (vízfolyások) jó potenciál elérésének ideje

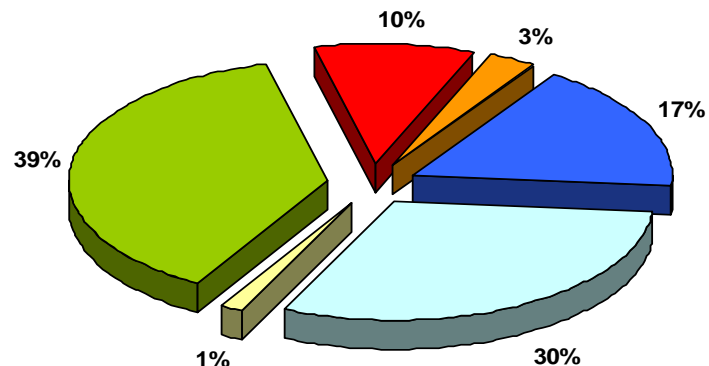
- jelenlegi jó potenciál fenntartása
- 2015 után, de intézkedés 2015-ig
- 2015-ig
- 2021-ig
- 2027-ig
- 2027 után

Célkitűzések - állóvizek

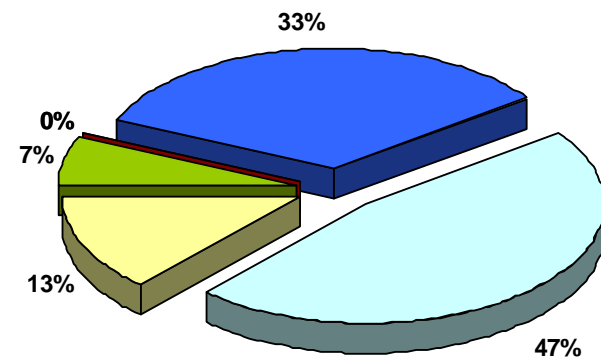

**Természetes állóvizek
jó állapot elérésének ideje**

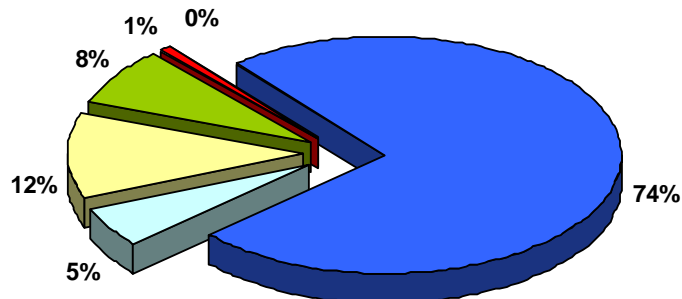
- jelenlegi jó állapot fenntartása
- 2015-ig
- 2015 után, de intézkedés 2015-ig
- 2021-ig
- 2027-ig
- 2027 után

**Erősen módosított (állóvizek)
jó potenciál elérésének ideje**

- jelenlegi jó potenciál fenntartása
- 2015-ig
- 2015 után, de intézkedés 2015-ig
- 2021-ig
- 2027-ig
- 2027 után

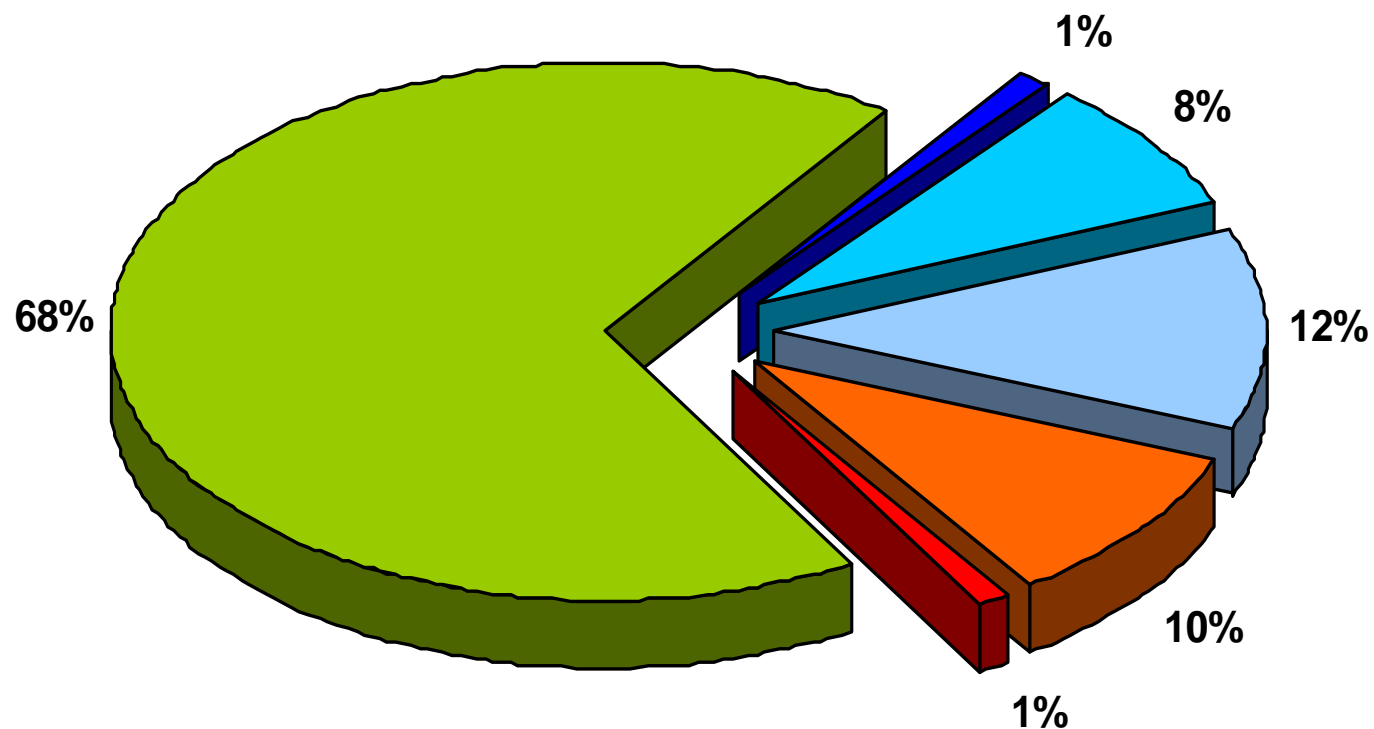
**Mesterséges (állóvizek)
jó potenciál elérésének ideje**

- jelenlegi jó potenciál fenntartása
- 2015-ig
- 2015 után, de intézkedés 2015-ig
- 2021-ig
- 2027-ig
- 2027 után

Célkitűzések – felszín alatti víztestek

Célkitűzések

■ jelenlegi jó állapot fenntartása

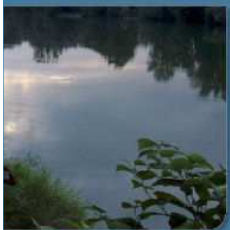
■ jó állapot elérése 2015-ig

■ jó állapot elérése 2021-ig

■ jó állapot elérése 2027-ig

■ jó állapot elérése 2027 után

■ enyhébb célkitűzés

Intézkedési program

1. Átfogó államigazgatási intézkedések és fejlesztések
2. Táp- és szervesanyag terhelések csökkentése
3. Egyéb szennyezések megelőzése, kárelhárítása, kármentesítése
4. Felszíni vizek hidromorfológiai állapot javítása
5. Fenntartható vízhasználatok (vízkészlet-gazdálkodási)
6. Ivóvízellátás minősége és a biztonság javítása
7. Vizes élőhelyekre és védett területre vonatkozó

Jogszabály változás: szerves és tápanyag terhelés csökkentése

50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet - „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” - vízvédelmi sávokra vonatkozó előírásokat 2012. január 1-jétől kell alkalmazni

Nem juttatható ki

a) műtrágya a felszíni vizek partvonalától mért 2 méteres sávban;

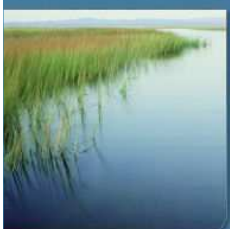
b) szervestrágya

ba) állóvizek partvonalától mért 20 méteres sávban,

bb) völgyzáró gátas halastavak esetében a partvonalától mért 5 méteres sávban,

bc) felszíni vízfolyások partvonalától mért 5 méteres sávban; a védőtávolság 3 m-re csökkenthető, ha a mezőgazdasági művelés alatt álló tábla 50 m-nél nem szélesebb és 1 ha-nál kisebb területű.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott védőtávolságok nem vonatkoznak a legeltetett állatok által elhullatott trágyára, amennyiben az az itatóhely megközelítése miatt következik be.

2010 előtt

Jogszabály változás: szerves és tápanyag terhelés csökkentése

2011. évi CCIX. Törvény a víziközmű-szolgáltatásról

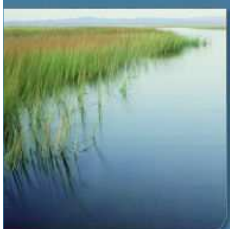
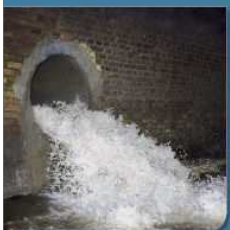
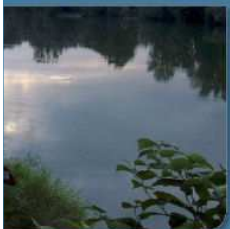
Szennyvízelvezetés és -tisztítás esetében az elszámolás a szennyvízelvezetési helyről a szennyvízelvezető víziközműbe kerülő szennyvíz mért mennyiségén alapul. Mérés hiányában az elszámolásnál a mért ivóvíz mennyiség és a más vízellátási forrásból származó vízmennyiség összesített mennyiségét kell figyelembe venni

Az ingatlan tulajdonosa a víziközmű-rendszer üzembe helyezésétől számított egy éven belül köteles az ingatlant víziközmű-rendszerbe beköttetni, ha a közműves szennyvízelvezetés és -tisztítás biztosításához szükséges víziközmű-rendszer a közterületen az ingatlanról műszakilag elérhető módon kiépült és műszakilag rendelkezésre áll

Ha az ingatlan tulajdonosa kötelezettségét nem teljesíti, a települési önkormányzat jegyzője hivatalból kötelezi az ingatlan beköttetésére.

Adott ingatlan tekintetében mentesül a tulajdonos a szennyvízelvezető rendszerre történő bekötési kötelezettség alól, ha hatályos vízjogi üzemeltetési engedéllyel üzemeltet egyedi szennyvízkezelő létesítményt, egyedi zárt szennyvíztárolót vagy saját célú szennyvíztisztító telepet.

A környezetvédelmi és vízügyi hatóság az ingatlan tulajdonosát közérdekből kötelezi az ingatlan beköttetésére, és ezzel a víziközmű-szolgáltatás igénybevételére, ha az egyedi szennyvízkezelő létesítmény vagy egyedi zárt szennyvíztároló közegészségügyi, környezetvédelmi vagy vízgazdálkodási szempontból káros hatása állapítható meg.

Monitoring fejlesztések

KEOP-2.2.2 6 db mennyiségi 1,767 milliárd Ft

KEOP-2.2.2 1 db laborfejlesztés 1 milliárd Ft

KEOP-6.3.0 1 db Homokháti kistérség 233 millió Ft

KEOP egyéb projektek: vízbázis-védelmi, természetvédelmi, komplex vízvédelmi (Kis-Balaton, R/S/D), hulladéklerakó rekultiváció, kármentesítés, stb.

K+F módszertani fejlesztés: 4 db projekt

Nemzetközi projektek: 23 db projektben monitoring is szerepel

ROP-ok: 9 db projektben monitoring is szerepel

Informatikai fejlesztések

KEOP-2.2.2 VKI végrehajtásához kapcsolódó informatikai rendszer fejlesztése 498 millió Ft

KEOP-6.3.0 (e-környezetvédelem) OKIR fejlesztés 2,060 milliárd Ft, OMSZ radar fejlesztés 757 millió Ft , OKIR talajdegradációs alrendszerének (TDR) kialakítása 300 millió Ft , Vízügy EKG csatlakoztatás 200 millió Ft

KEOP-2.5.0/B ÁKK eszközrendszer kialakítása 882 millió Ft

Előkészítés: OTH ivóvíz és fürdővíz adatbázis fejlesztése, TIR továbbfejlesztése, INSPIRE fejlesztés

KEOP-2.2.2 Dél-Dunántúli Vízügyi Információs Rendszer kiépítése 136 millió Ft

KEOP egyéb projektek: árvízvédelmi, komplex vízvédelmi (Kis-Balaton, R/S/D), természetvédelmi, kármentesítési, stb.

szerves és tápanyag terhelés csökkentése mezőgazdaság

Állattartó telepek korszerűsítése: 841 db; 163,3 milliárd Ft

hígtrágya: 9 millió m³; szilárd trágya 266 millió m²;

Agrár-környezetgazdálkodás: 13 253 db gazdaság;

1,114 millió ha; 276 milliárd Ft

Nem termelő mg. beruházás, pl. füves mezsgye: 1106 db
gazdaság; 52 ezer ha; 1,85 milliárd Ft

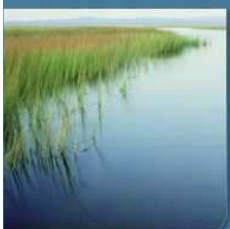
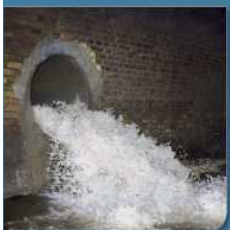
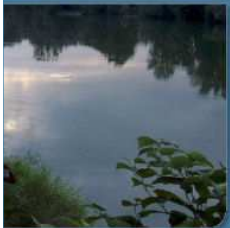
Erdő-környezetvédelemi, pl. szálaló, tisztás: 13 253 db
gazdaság; 13 674 ha; 2,875 milliárd Ft

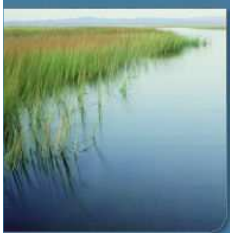
Első erdősítés: 12 530 db gazdaság; 139 ezer ha;
42,24 milliárd Ft

Táj- és környezetvédelem szakképzés: 12 923 fő
261 millió Ft; szaktanácsadás: 2048 fő; 268 millió Ft

Halastavi Környezetgazdálkodási Program 84 db
támogatás; 10 211 ha; 1,062 milliárd Ft

Σ488 milliárd

szerves és tápanyag terhelés csökkentése szennyvízkezelés

Települési szennyvízkezelés: Σ 580 db projekt

KEOP-1.2.0 Szennyvíz Program: 186 db projekt;
440 milliárd Ft

KEOP-7.1.2.0 Szennyvizes projekt előkészítés:
144 db; 12,4 milliárd Ft

ROP - ipari és települési szennyvíz, csapadékvíz:
182 db projekt; 48,5 milliárd Ft

K+F szennyvíz tisztítás: 31 db projekt; 2 milliárd Ft

Σ 510 milliárd

Rekonstrukciós, rehabilitációs, revitalizációs „vizes” projektek

VGT-ben HA, HM, DU, VT intézkedések:

árterek helyreállítása, vízkivezetés, hallépcső, revitalizáció,
meder vagy élőhely rehabilitáció, stb.

Σ239 projekt   Σ188 milliárd Ft

Árvízvédelmi KEOP: 10 db projekt; 31 milliárd Ft

VTT árapasztó tározók: 4 db projekt; 82 milliárd Ft

VTT tájgazdálkodás: 7 db előkészítés; 0,5 milliárd Ft

Egyéb árvízvédelmi: 5 db projekt; 1,6 milliárd Ft

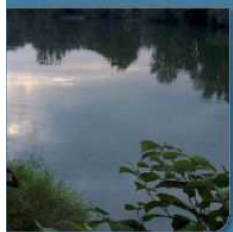
Felsőzsolca mobilgát – 7,2 milliárd Ft

KEOP rehabilitációs: 3 db projekt; 20 milliárd Ft

KEOP élőhely, LIFE+: 34 db proj.+20 előkészítés; 10 milliárd Ft

ROP-ok vízrendezés: 103 db projekt; 34 milliárd Ft

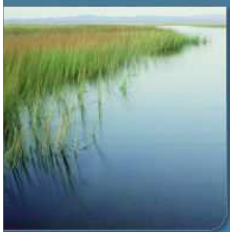
ROP-ok élőhely: 5 db projekt; 1,5 milliárd Ft

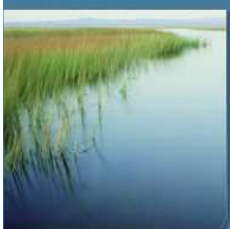
„A parti sáv rendezése a meder fenntartás feltételeinek javítását, és a rendezett környezet kialakítását szolgálja.”

1,2 milliárdért

Rekonstrukció
előtt és után

Vízvisszatartás, bukó, vízmérés, féloldali kotrás

Projektek „fejlődése”

„Projektek amelyek a VGT előtt lettek kitalálva, nem szolgálnak VKI célkitűzést”

„Duna projekt”

születés 2004. (NFH – ENV - 14/2005)

- árvízvédelmi művek fejlesztése,
- kerékpárút építése,
- **mellékágak rehabilitációja.**

megvalósítás 2010-2013 (KEOP-2.1.1/2F/09-2009-0003)

- árvízvédelmi művek fejlesztése.

Ivóvízbázis biztonságba helyezés

KEOP vízbázis-védelmi projektek:

47 db projekt; 6 milliárd Ft, ebből

- 2 milliárd biztonságba helyezés
- 4 milliárd védőterület meghatározás, monitoring

Kormányzati célprogram:

21 db projekt, 683 millió Ft, ebből

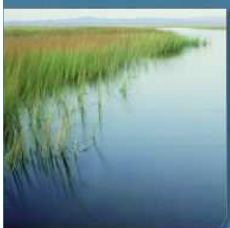
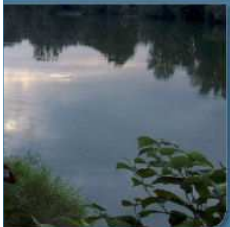
- befejezett beruházás 8 db; 153 millió Ft

Saját erőforrásból védőterület kijelölés, monitoring
kiépítés: hatósági nyilvántartásból kigyűjtés

KEOP-1.3.0/B ivóvízellátás biztonsága:

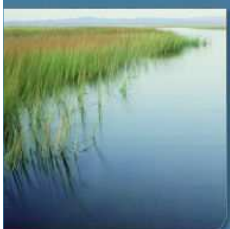
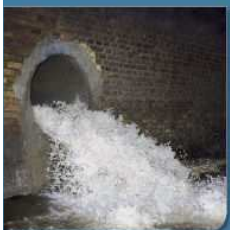
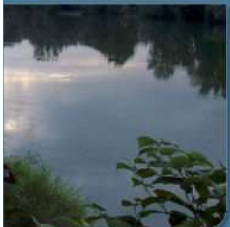
4 db vízbázis (Miskolc, Szekszárd, Fót, Úrkút)
8 milliárd Ft

Saját erőforrásból vízbiztonsági terv: 16 db

Geotermikus energiahasznosítás visszatáplálással

- 10 db projekt vállalkozás, önkormányzat, kórház (támogatás csak a kórháznak 100%)
- Költség: 3,6 milliárd Ft, KEOP támogatás: 2 milliárd Ft
- **14 hónap, 530 millió Ft, 50%-os támogatás**
Orosháza-Gyopárosfürdőn 1560 m mélységből 90 m³/h térfogatárammal és kb. 90 °C kifolyó víz hőmérséklettel termelhető ki termálvíz. A projekt során búvárszivattyút telepítünk a meglévő termelő termálkútba. A termelő kútból távvezetéken a gépházba vezetjük a termálvizet, ahol elhelyezzük a hidrociklon és mikro szűrő csoportokat, a hőcserélőt, szekunder oldali szivattyúcsoportot. A geotermikus energiával a központi hőcserélőn keresztül fűtjük a fürdő hőenergia fogyasztóit. A fürdő területén szigetelt távvezetékekkel összekötjük a hőenergia fogyasztók fűtési rendszereit. A hőcserélőben lehűtött termálvizet a projekt keretében lemélyítendő 2 db visszajuttató kúthoz vezetjük, és visszatápláljuk a termelő kút vízadó rétegeivel azonos befogadóba. Beépítjük a rendszer üzemeltetéséhez és szabályzásához, központ felügyeletéhez szükséges villamos erőátviteli és irányítás technikai berendezéseket.

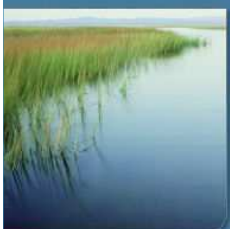
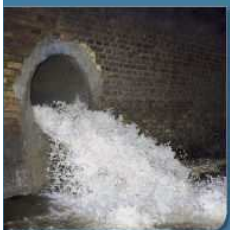
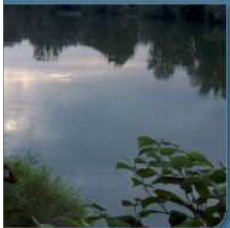
VGT félidős előrehaladási jelentés fő tartalmi előírások

- Határidő: 2012.december 22. (vállalás 2013. március 22.)
- Időszak: 2010-2012 (3 év)
- Alapintézkedéseknél csak leírás
- További alap és kiegészítő intézkedésnél számbavétel és leírás
- Megvalósítás helyzete (projektek státusza)
- Indikátorok (költség+legalább egy másik)
- **Nem kell jelenteni:**
  - melyik víztesten történik az intézkedés
  - az intézkedés mennyire hatásos
  - javította-e az állapotot

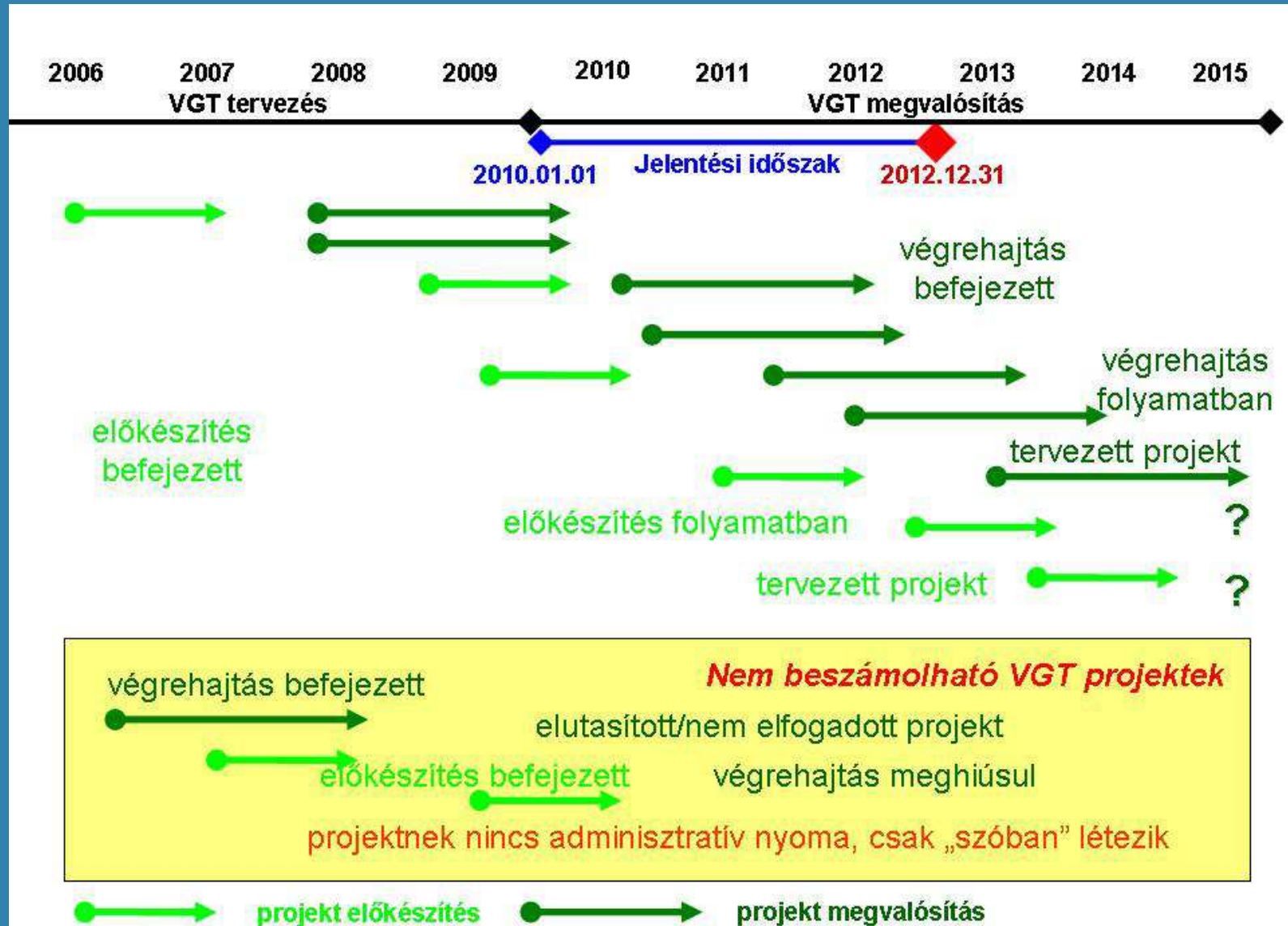

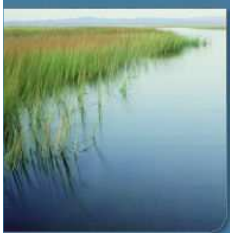
„Projekt” adatok köre

- NFÜ adatszolgáltatás KEOP, ROP, ...és NKTH, nemzetközi projektek
  - 30 ezer projekt,
  - **5000 projekt kiválogatása**
- MVH adatszolgáltatás
  - 163 ezer támogatás
- KAR HNYR (hatósági nyilvántartás), VKJ3, VIKÁR, FAVI adatbázisból
- KTVF adategyeztetés
- VÍZIG adategyeztetés
- NPI adategyeztetés
- Projekt kedvezményezettel adategyeztetés

A projektek státusza

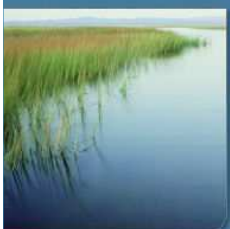
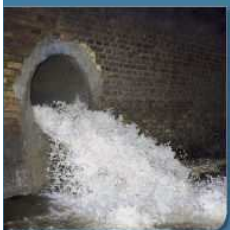
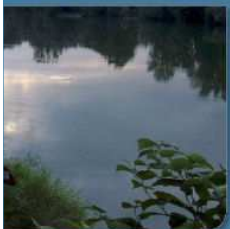

Projektek és VGT intézkedések párosítása

- Projekt tényleges tartalmának kiderítése például kedvezményezettel adategyeztetés
- VGT intézkedéshez rendelés
- Víztest, vízgyűjtő, védett terület azonosítása
- Intézkedésen belül döntés, hogy alap, vagy kiegészítő intézkedés-e (pl. Natura2000 területen élőhely rehabilitáció alapintézkedés, csak „ex-lege” területen kiegészítő intézkedés)
- Indikátorok meghatározása, becslése

Jelenleg központi ellenőrzés, összesítés,
jelentés összeállítása

www.vizeink.hu

Köszönöm a figyelmet!